

נפש לפרופ' משה פופר ז"ל

במלאוה 10 שנים למוחו

אינג' יוסף טישלר

משה (מיקלוש) פופר נולד בבודפשט ביום כ"ה באלול תרמ"ט
(21.9.1889).

אחר גמר למודיו בגימנסיה קלאסית נכנס לפוליטכניקה ובשנת תרע"א
(1911) גמר את חוק למודיו בהצטיינות. כעבור זמן קצר נתקבל
כמדריך (אדיוקנט), עוזר לפרופיסור הפוליטכניקה במקצוע המכניקה.

בשנות למודיו בבית הספר הגבוה נכנס לאגודה האקדמאית הציונית
"מכביאה" והיה שם אחד החברים הפעילים ביותר.

כשנתיים אחר מלחמת העולם הראשונה החליט לצאת את הגולה ולעלות
לארץ ישראל. הוא הגיע ארצה באדר א' תרפ"א ומיד ביום בוואו,
הצטרף לאגודת האינג'ינרים שעל יסודה הוכרז בעתוני הארץ
ובעתוני חו"ל, ביום כ"ו בסבת תרפ"א, שבועות מעטים לפני עלייתו.
מאז ישב בארץ עד יום מותו. הוא למד מהר את השפה העברית והשתלב
בחיי הישוב.

הוא היה חבר נאמן לעקרונות האגודה ופעל רבות כחבר הועד ובוועדות
שונות. הוא היה גם אחד מיוזמי בטאון האגודה "ידיעות אגודת
האינג'ינרים והארכיטקטים ועזר הרבה בעריכתו. שיא פעולתו היה
יסוד המעבדה לבדיקת חמרי בנין, שנוסדה בסתיו תרפ"ג (שלהי 1922).
הוא היה מנהל המעבדה מיום הווסדה עד עזבו את האגודה בשנת
תרפ"ח או תרפ"ט, אחת הסיבות ליציאתו היתה: שהאגודה התכחשה,
לדבריו, לעקרונות היסוד שלה.

גאות האגודה היתה על המעבדה והיא גם סייעה לביסוסה החמרי של
האגודה. לא בכדי כתב מישהו בבטאון האגודה "... ע"י פתיחת
הלבורטוריום עלתה קרנו של צבור המהנדסים. המאורע עורר הדים
רבים, המעבדה הוותה את המסד למכון התקנים."

פופר פעל בשטחים רבים. הוא היה אחד המיסדים של ארגון הבונים
האחראים ושנים רבות חבר בוועד הארגון.

הוא היה אחד היוזמים של איחוד המודדים המוסמכים. הוא היה חבר
פעיל באגודת המתמטיקאים. ואחרון אחרון... הוא היה אחד ממנהיגי
היסוד לאגודת השמאים המוסמכים בתל-אביב ויושב-ראש שלה במשך
שנים רבות. הוא עשה הרבה להעלאת רמת המקצוע ויזם את הכנסת
תעריפי האגודה.

פופר לא היה איש ה"הולך בתלם". הוא היה מקורי בכל הליכותיו
ומעשיו. הוא שנה את השטחיות. כל מעשיו היו מחושבים בדייקנות
מתמטית, כי המתמטיקה היתה לדעתו (כלדעת אחד מגדולי המשוררים
הפולניים) "מלכת המדעים, שהאמת היא אהובה" והאמת היתה לפופר

נר לרגליו, ע"כ שנא את השטחיות, כי השטחיות היא חוסר ידיעה וחוסר ידיעה הוא ההיפך מאמת.

כאינג'ינר וכשמאי הופיע פופר בבעיות חשובות ובפרטיקולים המדוייקים שלו הצליח לשכנע את השופטים. אזכיר כאן שתי מני רבות: א) האקספרטיזה אחר המפולת ברח' נחלת בנימין בתל-אביב, בשלהי קיץ תרפ"ה, שם הופענו שנינו כמומחים מטעם הקבלן והמהנדס שניהם זוכו במשפט. ב) פרטיכול בסכסוך חלוקת קרקע מושע, שעליה הוקמו בתי דירות בודדים. הסכסוך נמשך שנים עד שפופר שכנע את השמאים האחריים, את הצדדים ואת השופט. גישתו היתה מדעית ומקורית. אלה שעבדו במחיצתו של פופר, ידעו להעריך את כוחו המדעי ואת שאיפתו לאמת. היו לפופר גם מתנגדים. השנאה היתה שנאת חינם ויש השומרים לו את סינחם גם אחר מותו, כי "עזה כמות שנאה (לא אהבה) קשה כשאויל קנאה".

אחר מותו, קרה מקרה מעציב לאגודת האינג'ינרים והארכיטקטים. נשרפו מרבית המסמכים המעידים על יסוד האגודה ודברי ימיה הראשונים.

פורסמו ברבים תאריכים מאוחרים של יסוד האגודה, פתיחת המעבדה, ושם מנהלה הוחלף באחר, שהיה כבר גם הוא בעולם האמת. הדבר לא חוקן, לדאבוננו, עד היום.

חוגי המדע ידעו להעריך את כשרוננו וידיעותיו של פופר ובסוף ימיו זכה להמנות כפרופסור בטכניון על אף גילו (היה בן 63).

הדו"חים של פופר הם נכס מדעי חשוב. אלפי תעודות בדיקת חמרים בחתימת ידו מונחות בתיקי עירית ת"א, בארכיונים של הקק"ל ובמשקים. לדעתי, התעודות הראשונות כמנהל המעבדה ובעברית.

לצערם הגדול של ידידיו ומוקיריו נחסף פופר פחאום בליל התקדש חד הפסח בשנת תשי"ד.

חבל על דאבדין ולא משתכחין! תהא נפשו צרורה בצרור החיים.

יוסף טישלר

בחוברת ל"ו-ל"ז
מקרקעין מאת עו
קבלנים והערוח

מאז פנתה המערכ
מקרקעין, בירוש
בלתי ברורות או

היועץ המשפטי ב
בבטאוננו הסברי
הבעיות הסתומה

ע"פ זה נשאל המ
מקרקעין.

כתשובה קבלנו:

1) "אנו מקבלים
כשטח הדירה

2) במקרים בהם
בפנקס הבחים
המאושרת ע"י
פתוחות וגזו
המוכר אישור
לנו כראיה."

שאלה אחרת שהופ
אברהם ויינשל,
על המכתב הזה,
החוברות הבאות.

בעת ובעונה אחת
שתועברנה גם הן

הננו מזמינים א
הנ"ל והננו מקו
והטענות ליבוך

(* הערת המערכת:
שטח הרצפות ה